

ressò mont-roigenc

EL FUTBOL A MONT-ROIG ALS INICIS DEL SEGLE XX

Martí Rom

www.martirom.cat

09-04-2019

En una petita notícia del “Diario de Tarragona”, del 8 de març de 1923, podem llegir: “*En Montroig se está construyendo un espacioso campo de fut-bol, para el club de aquella localidad*”. En una altra del 13 de març, deia: “*para inaugurarlo en breve*”. Primer haurem de remarcar la denominació de “fut-bol”. Més endavant, veurem com s’empren algunes paraules angleses, o la seva transcripció, per esmentar aspectes d’aquest esport. Fonamentalment en aquells anys d’inici del segle XX.

És possible que aquell no fos el primer camp de futbol de Mont-roig. En unes memòries inèdites del meu pare, Josep Martí Tost (de cal Panadero) hi trobem: “De camps de futbol n’hi va haver molts. El Diego¹ em va comentar que el pare de la Carmeta “Mosso” li havia dit que un dels primers camps era de l’Obrera². Jo recordo que abans de la guerra, no duraven més de dos o tres anys; la gent es cansava i, després d’un temps, amb pics, pales i pasteres en feien un altre. Els fèiem el jovent els dies de festa. Als Set Ponts, a uns 300 metres amunt, n’hi va haver un o dos. Un any se’l va endur un fort aiguat. Un altre, estava a la finca de la cosina Pilar Capafons, on més tard s’hi instal·là la fàbrica Fisher. Un altre, al començament de la guerra, estava a la finca de cal Guapo. Vam anar a buscar els bancs de l’església perquè la gent podés seure. També n’hi va haver un altre a l’Eixample, a l’avinguda de Catalunya. Aleshores el poble s’acabava allí. Del magatzem de l’Anselmo³ (*avinguda de Reus 38*) sortia un caminet d’un metre i mig d’amplada fins al camp, a uns 300 metres. Un altre estava més avall dels Set Ponts, més o menys on ara hi ha el velòdrom, però en el propi barranc. El que va durar més, és el del primer Pont⁴ (*actualment parc Maria Martori*)”.

Al diari “Tarragona”, de l’1 d’agost de 1923, hi tenim la crònica del primer partit (que he pogut trobar) del Mont-roig. Comenta que el passat diumenge (29 de juliol) el “F. C. Montroig” havia anat a jugar un partit amb el “C. D. Cassal catalanista” de Capçanes. “Durant la primera part els locals dominaren, però el porter del Montroig fa que sia el seu marc invulnerable, oint sorollosos aplaudiments del públic. Es a la segona part que dominen els montrogencs i s’apunten un tanto cada equip, únics que es marcaren en tota la partida...”. La alineació del Mont-roig fou: Elies, Benach, Nolla, Ciurana, Rovira, Alsina, Torradell, Capafons, Gomà, Vidal i Fontova.

Diu el pare: “El que algú em van comentar és que l’Elies Martí va ser el primer porter (el pare de l’Elies Martí casat amb la meva cosina Maria Teresa Martí, de cal Panadero)”.

---

¹ Diego Giménez García, casat amb la Pilar Capafons Ferratjes.

² Mireu el llibre “El Centre Obrer de Mont-roig del Camp (1911-1925)” de Francesc Rom Serra i Martí Rom, Editorial Cossetània Edicions (2003).

³ Anselm Solé Font.

⁴ Fins al 1995.

Sobre aquest mateix partit, el diari “El Camp de Tarragona”, del 2 d’agost, hi afegeix: “El públic nombrós, abundant els forasters. Els futbolistes de Montroig d’ànima catalanesca varen cantar “Els segadors” en obsequi als nacionalistes capsanecs després de l’àpat que varen ser obsequiats... i donaren crits de Visca Capçanes i Visca Catalunya lliure, a Acció Catalana i a Rovira i Virgili”.

Renoï!, van cantar “Els Segadors”. “Acció Catalana” fou una escissió de les joventuts de la Lliga Regionalista i elements de la Unió Federal Nacionalista Republicana. Es va fundar el 5 de juny de 1922. El seu vicepresident era el tarragoní Antoni Rovira i Virgili.

(1922-1923)

Drets: Fontova, Pasqual Ciurana, ?, Ramon Gomà (veterinari), Elies Martí (porter), Ernest Benach, Marsillach i Julià. **Asseguts:** Josep Rovira “Pepito Pastisser”, Vidal i Eduard Capafons dit “Eduard Mosso”.

(“Ressò mont-roigenc” n. 55, contraportada)

El mateix diari, del 20 de setembre, diu que a l’endemà, diumenge, hi hauria un partit de futbol entre els mateixos equips, ara al camp del Mont-roig.

Del mateix 1923, un mes després, trobem la documentació de la creació del “Futbol Club Montroig”. L’he pogut consultar al fons de l’Arxiu Nacional de Catalunya. El 17 d’octubre de 1923, Juan Romaní Carol, “mandatario... de la sociedad Futbol Club Montroig” presenta els estatuts al governador civil.

L'article 1 diu: "Con el fin de fomentar y propagar toda clase de cultura física, se constituye en esta población una entidad deportiva llamada Futbol Club Montroig con campo de futbol en el término conocido por el nombre de "La Parada"⁵ situado en la carretera de Reus, sin número y domicilio en la calle Mayor n. 5 entresuelo"⁶. A l'article 2 hi afegeix que "tendrá un carácter instructivo y recreativo". A continuació, es descriu els càrrecs i el funcionament de la junta directiva. A l'article 17 es comenta l'existència de la Comissió Esportiva. L'article 21 diu: "Podrá formar parte de la Sociedad toda persona mayor de diez años y de reconocida solvencia moral". Al 22 es concreta que per ingressar calia que et presentessin dos socis. I en el 25, es diferencia entre socis numeraris i infantils (fins a setze anys); els primers pagaven dotze pessetes i els segons sis.

A l'article 32 s'hi deia que la junta directiva havia de ser escollida per votació secreta i que els càrrecs serien per dos anys. Al 38, que els socis infantils no tenien dret a vot. I al 39, que no podien ser escollits com a membres de la junta directiva els socis menors de divuit anys. Hi havia quaranta-sis articles. Ho firmen, Josep Aguiló i Honest Aragonès. Es va presentar el 25 d'octubre.

Ricard Ballester Pallerola, secretari, certifica que en el llibre d'actes del 5 de novembre de 1923 s'hi diu que s'havia llegit el reglament anterior "aprobándose por unanimidad". S'havia creat el "Fut-bol Club Montroig". La junta directiva la composaven: President Josep Sagarra, Vicepresident Salvador Anglès, Tresorer Ramon Sabater, Comptador Domingo Nolla, Secretari Ricard Ballester, Vicesecretari Bienvenido Martí i Vocals Ramon Gomà, Josep Anglès i Joan Alabart.

El "Diario de Tarragona", del 16 d'octubre de 1924, explica que el passat diumenge, 12 d'octubre, es va jugar a les "3,30 de la tarde" al camp del Mont-roig, un partit contra el "F. C. Tarraco". L'alineació fou: Martí (E.), Nolla, Alsina, Ciurana, Rovira, Martí (F.), Bargalló, Benaiges, Capafons, Francès i Prous.

Veiem que coincideixen: el porter (Elies Martí), Nolla, Alsina, Ciurana, Rovira, Capafons. Sis jugadors.

Comencen marcant, per dos cops, els de Tarragona. "*La delantera del Montroig se entienda estupendamente, obligando a repetidas veces a entrar en juego a la defensa con gran seguridad. Ciurana recoge el balón y lo pasa a Capafons, éste que se halla completamente desmarcado y en ofside, que el referee no ve, manda un fuerte tiro a goal... Al cabo de poco rato el Montroig logra el empate; por mediación del mismo Capafons*". Els remarcats són meus: offside, referee i goal; o sigui: fora de joc, àrbitre i gol. Jo de jovenet, als primers anys seixanta, al camp del Barça, encara sentia dir als vells aficionats: orsai i refri.

Continua la crònica amb el segons temps: "*en una arrancada del Montroig, Prous centra y remata Benaiges parando el balón Lomba (el porter contrari), pero este se ve*

---

⁵ La partida de "La Parada" correspon al sector on ara hi ha la plaça Miramar.

⁶ En el cens del mateix any 1923, consta que al carrer Major n.5 hi vivia Josep Oliva Aragonès (de 27 anys), pagès. Sabem que a finals del segle XIX el carrer Major "baixava fins a trobar el camí de Reus, al barranc del Primer Pont...". Ho esmenta el llibre "Estudi Onomàstic de la vila i terme de Mont-roig del Camp" de Ferran Jové Hortonedà (Ajuntament de Mont-roig del Camp, 1999), pàg. 309. Per exemple, en el mateix cens, a cal Jordi era el número 75 (ara és el 3).

acosado por la delantera blanquiazul que le obliga a lanzar el balón, recogiénolo Martí (F.) y logrando perforar por tercera vez la meta tarraconense... Por los del Montroig merecen citarse a Martí (F.), Nolla, Alsina, Rovira y Capafons... El público numeroso y correcto". Es curiós que esmenta "la delantera blanquiazul".

El 27 de gener de 1925 hi ha un canvi de junta: President: Josep Toda Espasa, vicepresident: Josep Bargalló Sabater, tresorer: Josep Bargalló Masó, secretari: Albert Puñet Anglès, vicesecretari: Bienvenido Martí Aragonès, comptador: Joan Borràs Aragonès i vocals: Francisco Mendoza Munté, Ramon Sabater Oliva i Antoni Solé Solé. Tan sols Bienvenido Martí Aragonès i Ramon Sabater Oliva continuen de la junta anterior. S'esmenta el balanç econòmic d'aquest any, ingressos: 7.393,30 pessetes, despeses: 7.269,80; existència a caixa: 123,50 pessetes ⁷.

El diari "Tarragona", del 3 de març de 1925, fa referència a un partit al camp del Mont-roig entre els equips infantils d'aquest i del "Gimnástico". Va acabar amb empat a dos. *"El público que acudió a presenciar este partido fue muy numeroso, guardando una actitud correctísima... Los infantiles del Montroig jugaron ayer un buen partido..."*.

Del 3 d'octubre de 1930, podem llegir al diari "La Cruz" que "A. C. Montroig" havia jugat contra el "Lauria F. C.", al camp del Mont-roig. Van perdre per 2 a 4. L'equip fou: Oliva, Duran, Boronat, Aranet?, Masó, Pallejà, Nogués, Pujals, Alsina, Compte i Martí. Veiem que ara parla del "A. C. Montroig" (possiblement: Atlètic Club Montroig), quan s'havia creat com "Fut-bol Club Montroig".

En "El Temps", del 2 de gener de 1932, trobem el partit del "Atlètic Club Montroig" contra "Sempre Avant". Diu que vam guanyar per 5 a 2. L'alineació fou: Oliva, Gasó, Duran, Boronat, Capafons, Ribas, Martí, Nogués, Francesc, Pujals i Riba.

En "El pueblo", del 31 d'agost de 1933, hi ha la crònica d'un partit entre el "A. C. Montroig" i el "C. E. Perelló". El resultat fou 3 a 6. Es va jugar el diumenge anterior, el 27 de juliol. No s'esmenta l'alineació del Mont-roig. *"Empieza el partido a gran tren destacándose seguidamente el juego sucio y violento que emplean los de Montroig... Los equipiers de Montroig, más corpulentos que sus rivales abusan en gran manera de su corpulencia por lo que casi siempre entran a sus contrarios en foul. El árbitro les castiga severamente... a fin de que no haya desgracias y lesiones intensas. Los de Montroig, en vez de aclimatarse a un juego limpio y reglamentario, lo hacen de peor en peor hasta el extremo que de cuando faltaban 20 minutos para terminar el partido el árbitro lo da por terminado..."*. Aquí tenim: *equipiers i foul (foult)*, per: jugadors i falta. És la primera vegada que trobem que s'esmenta el joc fort del Mont-roig. Va caldre acabar el partit abans d'hora.

Fins aquí les informacions que he aconseguit de partits de futbol del Mont-roig d'abans de la Guerra Civil. En aquells anys previs, el meu pare va començar a jugar amb l'equip del poble. Explica: *"Abans els equips estaven formats pel porter, dos defenses, un mig centre i dos mitjos més per reforçar la defensa i una davantera de cinc jugadors. Aquests dos mitjos havien de marcar els extrems i els interiors. A la davantera hi havia dos extrems, dos interiors i un davanter centre. Jo vaig començar a jugar de ben jove, amb uns quinze anys, abans de la guerra. Feia de defensa. També jugava el meu germà*

---

⁷ També informacions procedents de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Quimet (Joaquim Martí Tost); ell feia de mig centre, era el que repartia el joc. Cridava molt: “marca a aquell”, “no siguis tan orellut” o “cap de bou” si feies alguna errada. Al públic del poble li agradava com feia córrer als altres jugadors. Quan ja no va poder jugar, feia d'àrbitre. Jo vaig jugar fins que em vaig casar (1949)”.

Possiblement aquell Martí de la darrera alineació del 2 de gener de 1932 seria el meu oncle Quimet “Panadero”.

Ara ja saltem a després de la Guerra Civil. Això és fa ben palès en el nou títol del “Diari de Tarragona”, ara és el “Diario Español de la Falange Tradicionalista y de las J.O.N.S.” de Tarragona. El del 4 de novembre de 1943 comenta el partit de la tercera categoria regional, grup 11, entre el Mont-roig i el Montbrió. Vam guanyar per 5 a 2. Parla de *“la magnífica labor de la defensa del Montroig, especialmente su portero... la delantera local se mostró más incisiva...”*. La primera part va acabar amb 4 a 2. Els quatre gols del Mont-roig els va marcar Pascual; dos de penal. Esmenta el gran treball del *“mediocentro Martí”* a la primera part, afegint que a la segona part *“acusó su cansancio... no obstante a las postrimerías del encuentro, en un avance de su equipo marcó el quinto y último tanto...”*. Aquest mig centre Martí era el Quimet Panadero. El diari destaca als tals Pascual i Martí i *“distinguiéndose además el portero Anguera...”*. L’alineació fou: Anguera, Font, Cervelló, Rom, Martí, Mestre, Crespo, Clariana, Pascual, Mayor i Anglès.”

(1943)

Drets: Quimet Martí, Carles Boronat, Ciscu Mendoza, Rossend Clariana, Quim Munté “Masover” (porter), Josep Mendoza, Simó Gras. **Agenollats:** Pere Pujals “Arquet”, Pere Anguera i Ciscu Pujals “Arquet”

(“Ressò mont-roigenc” n. 58, contraportada)

El mateix diari, del 10 de novembre de 1943, fa la crònica del partit entre el Riudoms i el Mont-roig. Va acabar amb empat a 2. Parla d'un partit *“de los que dejan grato recuerdo a la afición... la emoción campeó por todo lo alto. La técnica que ofrecía el once local, era contrarrestada magníficamente por el entusiasmo de que hizo gala el once forastero que jugó un gran partido... empató el partido y lo hubiera podido ganar a poco que la suerte le hubiera acompañado...”*. Del Mont-roig destaca *“el mejor fue su defensa izquierdo Cervelló... le siguió en méritos Mestres... Martí II y Pascual... junto con Clariana autor de los dos tantos. Van jugar: Llaó, Font, Cervelló, Martí II, Martí I, Mestre, Crespo, Clariana, Pascual, Rom i Mayor.*

Aquest és el primer cop que he trobat que juguen alhora el meu pare i el meu oncle, són respectivament aquells “Martí II, Martí I”.

Tornant a les memòries del meu pare (Josep Martí Tost): *“Em deien la bicicleta sense manillar, corria molt, era molt ràpid i molt valent. En aquell temps, si volies tocar la pilota havies de córrer sempre. No em cansava mai. Anava tot el dia al tros a treballar, després pujava al poble amb bicicleta per anar a entrenar. Fèiem dos equips i jugàvem fins que es feia fosc. Quan plegàvem, jo em quedava i encara donava deu voltes al camp”.*

(Anys 40)

Drets: Cisquet Llaó, Cervelló (de Reus), Josep Martí, Paco Crespo, Rossend Clariana, dos forasters i Joan Rom. **Agenollats:** Miquel Mestre, Josep Pinyol, Josep Font i l'entrenador (de ca la Bernarda) (*“Ressò mont-roigenc”* n. 78, pàg. 57)

El 18 de novembre, el “Diario Español”, parla del partir entre La Canonja i el Montroig. Vam guanyar per 1 a 2. Diu que un fort vent impedia gairebé jugar. Comenta “*las genialidades de Pascual y Albareda...*”, que foren els autors dels gols. El segon de penal fet “*con una precisión maravillosa...*”. Vam jugar: Llaó, Boqué, Cervelló, Martí, Jorba, Mestre, Crespo, Clarina, Pascual, Albareda i Mayor. Aquest Martí era el pare.

(1944)

Drets: Jaume Albareda, Josep Martí, Rossend Clariana, Companys (de Valls), Paco Crespo, Girona (de Barcelona) i Pere Solleva. **Agenollats:** Cano, Baptista Escuté, Josep Pinyol i Francesc Llaó

(“*Ressò mont-rogenic*” n. 80, pàg. 57)

El del 20 d'abril de 1944, comenta el partit entre el Montbrió i el “Atlético Montroig”. Que van guanyar els locals per 3 a 2. “*El Montroig, ávido de repetir lo de partidos pasados con pases muy bien combinados de su línea de ataque, busca con codicia el marco local, muy bien defendido por sus zagueros, que con sus cortes largos y seguros sirven balones a sus delanteros, que con iguales características que sus contrarios, llevan el peligro a la meta adversaria, muy bien defendida por su defensa. Y de esta forma... nos es permitido presenciar el partido de más emoción y mejor disputado de toda la temporada. Buena prueba de ello, son los goles, empates y desempates que se sucedieron... Analizando la actuación de Montroig, diremos que Llaó, con su actuación, salvó, quizás, a su equipo de algún tanto más, sobresaliendo Martí en la defensa y Albareda en la conducción del ataque, cumpliendo los demás...*”. L'alineació fou: Llaó, Boqué, Martí, Mestre, Grau, Méndez, Crespo, Albareda, Santiesteban, Rofes i Piñol.

Josep Martí Tost: Amb el futbol em vaig divertir molt. Quan jugàvem fora, anàvem amb el camió del Cisco “Pep”; érem unes quaranta persones a peu dret. Quan venia un tomb, anàvem tots cap un costat. Sort que no corria gaire. Als altres pobles em coneixien com “Panadero”. Si perdies no passava res, l’equip i el públic rival estaven contents. Però si guanyaves, en alguns pobles, havies de marxar cap al camió sense canviar-te; algú et portava la roba que hi havia al vestidor. Un any a Riudoms estàvem empatats i els últims cinc minuts vaig marcar un gol. Entre el públic es barallaven uns amb els altres. Nosaltres teníem gent valenta. Aquell dia queia alguna gota i la gent anava amb paraigües. Aquests foren utilitzats com a eina de combat. Quan l’àrbitre va xiular el final del partit, cametes ajudeu-me cap al camió. El Cisco “Pep” ja ho tenia tot apunt. Al sortir del poble hi havia dos carrers, l’un és la carretera de Reus i l’altre el que va cap a Les Borges. Des de la casa, de tres o quatre pisos d’altura, que hi ha a la confluència, amb orinals ens van tirar pixats damunt nostre i van picar a la cabina perquè el Cisco aturés el camió. Vam baixar un bon grapat i, d’un munt de grava que hi havia allà, vam començar a tirar-la a les vidrieres de la casa. Vam fer una gran trencadissa. Vam marxar amb els pixats damunt, però contents”.

(Anys 40)

Drets: Francesc Llaó, ?, Josep Martí, Joan Rom, Fernando Pellicer, Pere Oliva i Antoni Piñol.
Agencollats: Paco Crespo, Miquel Mestre, Rossend Clariana i Josep Boqué
 (“Ressò mont-rogenic” n. 90, pàg. 52)

No he pogut trobar la crònica d’aquest partit. Però sí d’un altre, també al camp del Riudoms, on hi va haver alguna picabaralla. La crònica es va publicar el 6 de maig de 1944 al “Diario Español”. Comença explicant que l’anterior vegada, també jugant al camp del Riudoms, el partit va acabar empatat. Aquest d’ara fou “*un partido jugado con diez jugadores por ambos bandos casi desde los principios del partido, (això)*”

ocasiona una desorganización de juego y un esfuerzo por parte de cada uno... La expulsión de Mata (del Riudoms) y Martí (del Mont-roig), aunque numeralmente perjudicó por igual a ambos conjuntos, a nuestro parecer el que salió peor librado fue el Montroig, pues por ser equipo de juego destructivo, fuerte y defensivo a la vez, la falta de un defensa era muy de notar... el contrario (el Mont-roig) estuvo casi todo el partido a la defensiva, pero sin desanimarse. Destacaron entre sus componentes Llaó que salvo a su equipo de un tanteo mayor... Bien la pareja defensiva hasta la expulsión de Martí, destacando el veterano Wenceslao... En la media el mejor Grau... En la delantera, bien Albareda durante todo el partido, Ramón a ratos y Clariana en la primera parte... En la primera parte se registra la expulsión de Mata y Martí por agresión mutua...". Van jugar: Llaó, Wenceslao, Martí, Méndez, Grau, Cueva, Clariana, Albareda, Ramón, Jorba i Piñol. Tal com explicava que jugava el pare, no m'estranya que algun cop no acabés el partit.

Addenda

Cap a mitjans dels anys seixanta, en algun partit de futbol d'aquells que es jugaven a la Fira, jo he vist com algun mont-roigenc saltava al camp a empaitar l'àrbitre. Aquest no rebia cap cop, però sí un seguit de retrets i impropis.